



Bryssel den 17 maj 2021
(OR. en)

8658/21

EDUC 161
RECH 207
COMPET 343

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	7963/21
Ärende:	Rådets slutsatser om initiativet Europauniversitet – Brobyggande mellan högre utbildning, forskning, innovation och samhället: att bana väg för en ny dimension inom den europeiska högre utbildningen

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om initiativet Europauniversitet – Brobyggande mellan högre utbildning, forskning, innovation och samhället: att bana väg för en ny dimension inom den europeiska högre utbildningen, som antogs av rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) vid dess möte den 17-18 maj 2021.

Utkast till rådets slutsatser om

initiativet Europauniversitet – Brobyggande mellan högre utbildning, forskning, innovation och samhället: att bana väg för en ny dimension inom den europeiska högre utbildningen

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

SOM ERINRAR OM den politiska bakgrunden till denna fråga, vilken återges i bilagan till dessa slutsatser,

SOM FRAMHÅLLER ATT

1. medlemsstaterna, rådet och Europeiska kommissionen i Europeiska rådets slutsatser av den 14 december 2017 uppmanades att fortsätta arbetet med att stärka de strategiska partnerskapen mellan lärosäten i EU och uppmuntra att det senast 2024 ska finnas ett tjugotal Europauniversitet som består av nätverk som skapas av universiteten själva runt om i EU, vilket ger studenter möjlighet att ta examen genom att kombinera studier i flera EU-länder och bidrar till de europeiska universitetens internationella konkurrenskraft,
2. Europeiska rådet i sina slutsatser av den 28 juni 2018 efterfrågade ett samarbete mellan forskning, innovation och utbildning, bland annat genom initiativet Europauniversitet,
3. det i rådets slutsatser av den 22 maj 2018 om vägen mot en vision om ett europeiskt område för utbildning vidare konstaterades att Europauniversitet skulle kunna spela en flaggskeppsroll vid inrättandet av ett europeiskt område för utbildning som helhet,

4. man i rådets resolution av den 8 november 2019 om vidareutveckling av det europeiska området för utbildning som stöd för framtidsorienterade utbildningssystem ställde sig bakom vidareutvecklingen av initiativet Europauniversitet, med beaktande av att detta initiativ kan bli ett omvälvande steg framåt i det tvärinstitutionella samarbetet genom att erbjuda olika inspirerande visioner, modeller och teman för samspel till stöd för den framtida utvecklingen av det europeiska området för utbildning i enlighet med samhällets växlande behov,
5. finansministrarna och utbildningsministrarna i sin första gemensamma politiska debatt någonsin den 8 november 2019 betonade behovet av fler verkningsfulla och effektiva investeringar i utbildning, färdigheter och kompetenser, med avseende på kvalitet, kvantitet, inkludering och jämlikhet¹,
6. man i rådets resolution av den 27 februari 2020 om utbildning i den europeiska planeringsterminen också erkände investeringar i utbildning som de mest kraftfulla investeringar som kan göras i människor och i framtiden och den sociala och ekonomiska vinst de medför för enskilda, arbetsgivare och samhället i stort,
7. Europauniversiteten enligt den europeiska kompetensagenda som kommissionen antog den 30 juni 2020 planeras utgöra standarden för omvandlingen av lärosäten i det europeiska området för utbildning och det europeiska forskningsområdet, och bidra till att omsätta livslångt lärande till en realitet; detta i första hand kommer att uppnås genom ett fullständigt genomförande av initiativet Europauniversitet inom ramen för Erasmus+-programmet 2021–2027 och Horisont Europa samt utvecklingen av en europeisk kompetensram för forskare,

¹ Något som framhålls i rådets resolution om utbildning i den europeiska planeringsterminen: säkerställande av väl underbyggda debatter om reformer och investeringar, som finns tillgänglig här:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A32020G0227%2801%29>

8. rådet i sina slutsatser av den 1 december 2020 om det nya europeiska forskningsområdet betonade behovet av starkare synergier och kopplingar mellan det europeiska forskningsområdet och de delar av det europeiska området för utbildning som rör högre utbildning och identifierade institutionella förändringar, forskarkarriärer, vetenskaplig utbildning, internationellt samarbete och kunskapsspridning som möjliga områden för ett mer målinriktat samarbete och stödde vidareutvecklingen av de europeiska universitetsallianserna som ett framstående exempel på framtidens moderna och inkluderande lärosäten i Europa,
9. ministrarna för högre utbildning, i Romkommunikén (2020), som antogs den 19 november 2020 vid ministerkonferensen för det europeiska området för högre utbildning, uppgav att de allianser som upprättas inom ramen för initiativet Europauniversitet är ett viktigt sätt att utforska djupare, storskaligt och systematiskt samarbete, vilket kan vara till hjälp för att upptäcka och överbygga hinder för ett närmare transnationellt samarbete mellan lärosäten i framtiden,
10. man i rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030) fastställde förstärkningen av den europeiska högre utbildningen som en fjärde strategisk prioritering, med insikt om att lärosätena, under nästa årtionde, kommer att uppmuntras att finna nya former för ett fördjupat samarbete, nämligen genom att upprätta gränsöverskridande allianser, inbegripet genom ett fullständigt genomförande av initiativet Europauniversitet,
11. PLATSHÅLLARE: rådet, i sina slutsatser av den xx maj 2021 om det europeiska forskningsområdet: ett fördjupat europeiskt forskningsområde som erbjuder forskare attraktiva och hållbara forskningskarriärer och arbetsvillkor,

SOM ÄR MEDVETET OM ATT

12. politiken för högre utbildning fastställs på medlemsstatsnivå, på nationell eller regional nivå, i enlighet med subsidiaritetsprincipen,
13. lärosäten är autonoma; akademisk och vetenskaplig frihet är en central princip för deras uppdrag och verksamhet²,
14. de europeiska lärosätena kännetecknas av en stor mångfald när det gäller deras historia, organisationsstruktur, ämnesområden och regionerna där de är belägna och som de är knutna till,
15. Europauniversiteten fortfarande befinner sig i sin linda och att det behövs ytterligare utvärdering och evidensbaserad information om de utvalda 41 pilotprojekten och resultaten av dessa för att stödja en samstämmig och framåtblickande politik,
16. Europauniversiteten välkomnar partner från alla typer av lärosäten och kopplar samman akademiska och icke-akademiska partner och arbetsmarknaden, samtidigt som initiativet i allmänhet omfattar olika samarbeten med stor geografisk täckning över hela Europa,
17. Europauniversiteten på ett avgörande sätt kommer att bidra till uppnåendet av den ambitiösa visionen om ett innovativt, globalt konkurrenskraftigt och attraktivt europeiskt område för utbildning och europeiskt forskningsområde, i fullständig synergi med det europeiska området för högre utbildning, genom att bidra till att öka spetskompetensen inom högre utbildning, och samtidigt främja jämställdhet, inkludering och jämlikhet, för att möjliggöra ett friktionsfritt och ambitiöst transnationellt samarbetet mellan lärosäten i Europa, och inspirera omvandlingen av den högre utbildningen,

² Såsom framhölls i det uttalande om akademisk frihet som fogas till Romkommunikén, antagen den 19 november 2020 vid ministerkonferensen för det europeiska området för högre utbildning, liksom i Bonndeklarationen av den 20 oktober 2020.

18. Europauniversiteten har potentialen att bidra till omställningen av utbildningen och forskningen till den digitala tidsåldern, i linje med handlingsplanen för digital utbildning (2021–2027) och det europeiska området för utbildning och det europeiska forskningsområdet, genom utvecklingen av campus mellan universitet i Europa; detta initiativ kommer att bidra till att skapa synergier mellan högre utbildning och forskning genom att genomföra innovativa modeller för digitalt lärande och digital undervisning, via utövning av öppen forskning och öppen utbildning och användning av öppna data³,

NOTERAR ATT:

19. det, efter två ansökningsomgångar inom ramen för Erasmus+, kompletterat med stöd från Horisont 2020, finns 41 pilotprojekt för allianser mellan Europauniversitet, som involverar över 280 lärosäten, vilket omfattar 5 % av alla lärosäten i Europa och har potential att involvera 20 % av de europeiska studenterna, där man nu verkar för deras gemensamma vision samt institutionell förändring, med sikte på strukturella, systematiska och hållbara effekter för utbildning, forskning, innovation och samhällstjänster,

³ Öppen forskning är en systemförändring som möjliggör bättre forskning genom öppna och samarbetsbaserade sätt att producera och utbyta kunskap och data så tidigt som möjligt i forskningsprocessen samt för att kommunicera och utbyta resultat:
https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/research_and_innovation/knowledge_publications_tools_and_data/documents/ec_rtd_factsheet-open-science_2019.pdf

Öppen utbildning är ett sätt att genomföra utbildningar där digital teknik ofta används. Syftet är att bredda tillgången och deltagandet till att omfatta alla genom att undanröja hinder och göra lärande tillgängligt, vanligt och skräddarsytt för alla. Det erbjuder många olika metoder för utbildning och lärande, kunskapsuppbyggnad och kunskapsutbyte. Det tillhandahåller också en åtkomstväg till och kopplar samman formell och icke-formell utbildning (*Opening up Education: A Support Framework for Higher Education Institutions*, 2016 [inte översatt till svenska]).

Med öppna data som begrepp avses i allmänhet data i öppna format som kan utnyttjas, vidareutnyttjas och delas fritt av vem som helst för valfritt ändamål. (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn).

20. man i de första två ansökningsomgångarna eftersträvade den rätta balansen mellan, å ena sidan, kvalitet och excellens, och å andra sidan, inkluderande och rättvis geografisk täckning, till stöd för innovativ utbildning, kunskapsöverföring, forskning och innovation, i syfte att uppnå initiativets mål, såsom europeisk sammanhållning och konkurrenskraft, och samtidigt främja europeiska värden och stärka den europeiska identiteten,
21. lärosätena har visat prov på resiliens i hanteringen av konsekvenserna av covid-19-pandemin, men pandemin har också avslöjat brister när det gäller lika tillgång och stöd för studenter, personal och forskare, särskilt de som har sämre förutsättningar och lägre digital kompetens, samt för rörliga forskare i början av karriären, enligt en undersökning⁴ uppfattade deltagarna i de 17 första Europauniversiteterna att deltagandet i en allians hjälpte dem att hantera krisen och sannolikt kommer att bidra till att de återhämtar sig snabbare genom att dela resurser och styrkor,
22. de europeiska arbetsmarknaderna förändras snabbt på grund av den tekniska utvecklingen, den gröna och digitala omställningen och omstruktureringen av ekonomin, men även under inflytande av covid-19-pandemin, flexibla inlärningsmöjligheter och inlärningsformat behövs i alla skeden av livet och inom olika områden och sektorer; detta utgör en möjlighet för lärosäten att utveckla innovativa kursplaner och utbildningar samt tillhandahålla flexibelt lärande och vägar för alternativt lärande, i syfte att förbättra kvalitet, inkludering och jämställdhet inom högre utbildning och dessutom utveckla utbildnings- och forskningsagendor som har förmåga att hantera den gröna och digitala omställningen och centrala socioekonomiska utmaningar, samtidigt som man fortsätter att sträva efter excellens,

⁴ *European Universities Initiative Survey on the impact of COVID-19 on European Universities* (inte översatt till svenska). Finns tillgänglig på:
https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/coronavirus-european-universities-initiative-impact-survey-results_en

23. Europauniversiteten har potential att främja entreprenörskap och generella färdigheter och driva på innovation genom en ström av kreativa talanger för att stödja etablering och expansion av nystartade företag och små och medelstora företag i Europa, särskilt genom att inrätta och stärka tekniköverföring, eller genom att utbyta kunskap och tekniköverföringskapacitet, och därigenom potentiellt stödja utvecklingen av nya koncept som sannolikt kan leda till genombrott eller marknadsskapande innovation,
24. Europauniversiteten utarbetar problembaserade metoder för gemensam utbildning, forskning och innovation i syfte att stärka den tvärvetenskapliga kritiska massan; de delar kapacitet och resurser, gör akademiska karriärer och forskningskarriärer mer attraktiva, stöder institutionella förändringar, bl.a. genom inkluderande jämställdhetsplaner, och stärker samarbetet med aktörer i det omgivande ekosystemet; de arbetar för öppen vetenskap och öppen utbildning, för en dialog med medborgarna för att lösa samhällsproblem och stärker excellens inom utbildning och forskning för global konkurrenskraft,

VÄLKOMNAR

25. det faktum att många medlemmar inom högre utbildning i Europa och många av dess intressenter har reagerat positivt på initiativet och därigenom har möjliggjort de framsteg som redan gjorts,
26. ett fullständigt genomförande av initiativet Europauniversitet inom ramen för programmet Erasmus + 2021–2027 och Horisont Europa samt av de planerade synergierna med andra program, som en del av utvecklingen av nya gemensamma och integrerade långsiktiga hållbara strategier för utbildning, forskning, innovation och samhällstjänster för att stärka ”kunskapskvadraten”⁵,
27. det faktum att initiativet Europauniversitet strävar efter förbättrad kvalitet och en ambitiös nivå för utökat samarbete mellan lärosäten i hela Europa, samtidigt som man utnyttjar synergier med bl.a. Erasmus Mundus gemensamma masterprogram, partnerskap för samarbete och innovationsallianserna inom programmet Erasmus +, kunskaps- och innovationsgrupperna vid Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT), Europeiska innovationsrådet (EIC), Marie Skłodowska Curie-åtgärderna inom Horisont Europa eller strategiska partnerskap inom nationella, regionala och europeiska program samt andra befintliga och framgångsrika modeller för samarbete,

⁵ Ett koncept som ska förstås som själva sammankopplingen av fyra kärnområden: utbildning, forskning, innovation och samhällstjänster – Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om att förverkliga det europeiska området för utbildning senast 2025.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0625&rid=4>

KONSTATERAR ATT

28. initiativet Europauniversitet syftar till att bidra till ett mer enat, innovativt, digitalt, sammanlänkat och grönt Europa som är öppet för resten av världen genom att öka de europeiska lärosätenas motståndskraft, excellens, geografiska och sociala delaktighet, jämställdhet, attraktionskraft och internationella konkurrenskraft,
29. Europauniversiteten syftar till att bidra till kvaliteten på det gränsöverskridande samarbetet genom interinstitutionella strategier som kombinerar lärande och undervisning, forskning, innovation och kunskapsöverföring till ekonomin och samhället samt bidrar till politiska och samhällseliga förändringar,
30. Europauniversiteten kan vara viktiga acceleratorer för att omvandla och förnya metoder för lärande och undervisning; de är också viktiga plattformar för att ytterligare utveckla forsknings- och innovationsdimensionerna hos lärosäten som behöver bedriva forskningsbaserat lärande, samt långsiktiga flexibla och attraktiva forsknings- och undervisningskarriärer,
31. Europauniversiteten bör, i linje med visionen om ett europeiskt område för utbildning och dess förverkligande senast 2025, det europeiska forskningsområdet och med beaktande av ministerkommunikén från Rom, med full respekt för medlemsstaternas befogenheter och med beaktande av subsidiaritetsprincipen, institutionellt oberoende, akademisk frihet och i enlighet med nationella och regionala förhållanden och i nära samarbete med medlemsstaternas myndigheter för högre utbildning, vägledas att:

- a) främja en gemensam europeisk vision, inbegripet grundläggande akademiska värderingar som bidrar till en stärkt europeisk identitet för alla inlärare, lärare, forskare och personal, som därigenom utrustar dem med de kunskaper, färdigheter och kompetenser som krävs för att driva på övergången till ett mer hållbart, motståndskraftigt och inkluderande Europa, för att samarbeta och gemensamt skapa kunskap inom olika europeiska och globala kulturer, på olika språk, över gränser, sektorer och akademiska discipliner,
- b) inrätta campus mellan universitet som grundar sig på inkludering, rättvisa, jämställdhet och excellens inom lärande, undervisning, forskning och innovation, som omfattar ett brett geografiskt område över hela Europa,
- c) bidra till gemensamma, integrerade långsiktiga strategier för utbildning, forskning och innovation samt samhällstjänster, i syfte att öka de europeiska lärosätenas kvalitet, attraktionskraft, konkurrenskraft och relevans samt för att stärka kunskapskvadraten; lärosätena sammanför nätbaserade och fysiska resurser och kurser samt nätbaserad och fysisk expertkunskap, personal, data och infrastruktur för att utnyttja sina styrkor och bli mer motståndskraftiga,
- d) utforska nya och attraktiva sätt att rekrytera, belöna, bedöma och professionalisera lärare, personal och forskare, arbeta för ett bättre erkännande och en bättre balans mellan framsteg inom utbildning, forskning, företagsledning och entreprenörskap och på så sätt främja bästa praxis för rekrytering och karriärutveckling, samtidigt som balansen mellan arbetsliv och privatliv respekteras, och utarbeta en förnyad uppskattning och värdering av resultat,

- e) skapa allt starkare allianser genom att undersöka huruvida det är möjligt att införa gemensam inskrivning av studenter och gemensam rekrytering av akademiker och forskare inom de olika nationella systemen för att göra deras utbildnings- och forskningskarriärer mer attraktiva, hållbara och flexibla inom allianserna,
- f) ta itu med samhällsutmaningar och kompetensbehov i Europa genom att arbeta i partnerskap och bygga upp europeiska kunskapsskapande, tvärvetenskapliga och transnationella grupper av studenter och akademiker, tillsammans med forskare och personer från näringslivet, inom innovation och från samhället i stort; i samarbete med de omgivande innovationsekosystemen förbereder lärosätena studenter, utexaminerade och forskare i början av karriären på att maximera sin anställbarhet och på att ta till vara på de möjligheter som erbjuds och bli nydanare för den gröna och digitala omställningen, samt breddar och stärker doktorand- och postdoktorandutbildningar utöver den akademiska utbildningen så att de även omfattar generella färdigheter som är värdefulla för andra sektorer när så är lämpligt,
- g) sträva efter att integrera utbildning för hållbar utveckling på alla nivåer och inom alla områden, med utgångspunkt i Agenda 2030 för hållbar utveckling, främja Steam-metoden⁶ och göra områdena naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik samt akademiska karriärer och forskningskarriärer mer attraktiva, även för kvinnor,

⁶ Steam: naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap, humaniora och matematik. Steam-metoden för lärande och undervisning kopplar samman ämnesområdena naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik med andra studieområden. Den främjar generella färdigheter såsom digital kompetens, kritiskt tänkande, problemlösning, ledarskapsförmåga och entreprenörsfärdigheter samt samarbete med icke-akademiska partner och bemöter ekonomiska, miljömässiga, politiska och sociala utmaningar. Steam-metoden uppmuntrar den kombination av kunskap som krävs i verkligheten samt naturlig nyfikenhet. Definitionen har hämtats från ett peer learning-evenemang om utbildning i naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, Wien, mars 2020 (<https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/document-library-docs/et-2020-newsletter-may-2020.pdf>).

(Se även arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar COM (2020)625, sidan 20).

- h) integrera kombinerade former av rörlighet, dvs. fysiska – vilket måste fortsätta vara det huvudsakliga formatet – blandade⁷ och/eller virtuella⁸ format i kursplanerna, i syfte att öka mobiliteten för studenter och utexaminerade på alla nivåer och omsätta internationalisering på hemmaplan till en realitet i linje med kvalitetsstandarder i Europa och medlemsstaterna⁹,
- i) omsätta livslångt lärande till en realitet inom högre utbildning genom att erbjuda olika typer av utbildningsmöjligheter och införa innovativ och studentinriktad pedagogik, som genomförs gemensamt vid alla campus mellan universitet Europa, där heterogena studentgrupper kan skapa flexibla utbildningsvägar på alla studie- och karriärnivåer; utan att avvika från eller undergräva den grundläggande principen om utbildningar som leder till examen kan mikromeriter¹⁰ bidra till att bredda lärandemöjligheterna för att ta emot icke-traditionella inlärare, och tillgodose efterfrågan på ny kompetens på arbetsmarknaden, göra lärandet mer flexibelt och modulbaserat, stödja tillgången till högre utbildning och engagera inlärare, oavsett deras tidigare kvalifikationer eller bakgrund, samt främja möjligheter till omskolning och kompetensutveckling, samtidigt som högkvalitativ utbildning säkerställs,
- j) främja praktisk erfarenhet och/eller arbetslivserfarenhet som stöds av externa mentorer för att främja entreprenörstänkande och utveckla samhällsdeltagande,
- k) eftersträva en väl avvägd rörlighet för studenter och personal samt kompetenscirkulation inom allianserna,

⁷ En kombination av fysisk rörlighet och en virtuell komponent som underlättar samarbetsbaserat erfarenhetsutbyte/lagarbete online. Europeiska kommissionen. Erasmus+ Programhandledning (version 1 av den 25 mars 2021), som finns tillgänglig här:

⁸ Virtuella rörlighet är en uppsättning aktiviteter med stöd av informations- och kommunikationsteknik, inklusive e-lärande, som förverkligar eller underlättar internationella, samarbetsbaserade projekt i samband med undervisning eller inläring. Europeiska kommissionen. Erasmus+ Programhandledning (version 1 av den 25 mars 2021), som finns tillgänglig här:

⁹ I synnerhet de europeiska standarderna och riktlinjerna för kvalitetssäkring.

¹⁰ En mikromerit är ett bevis på utbildningsresultat som en inlärare har förvärvat efter en kort lärandeerfarenhet. (Provisorisk definition från den tillfälliga rådgivande expertgruppens slutrapport om högre utbildning: *A European approach to micro-credentials - output of the micro-credentials higher education consultation group* [inte översatt till svenska] – <https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/document-library-docs/european-approach-micro-credentials-higher-education-consultation-group-output-final-report.pdf>).

- l) skapa nya, mer inkluderande och innovativa lärandemiljöer som når ut till alla inlärare, inbegripet missgynnade och icke-traditionella inlärare, och bidra till att stärka kvaliteten och den sociala dimensionen i Europas system för högre utbildning,
- m) bidra till att stärka de europeiska lärosätenas forsknings- och innovationsdimensioner genom att utveckla en gemensam agenda, delade anläggningar och resurser, främja den kritiska massan, stärka humankapitalet och involvera icke-akademiska partner i undervisning och forskning samt skapa kontakter med det omgivande innovationsekosystemet, medborgarna och samhället,
- n) främja Europauniversiteten som ”testbäddar” för innovativ undervisning och för forskning, inbegripet akademisk karriärbedömning och belöningsystem, som tar hänsyn till bland annat utövande av öppen forskning, undervisningskvalitet, kunskapsöverföring och uppsökande verksamhet, förbättrade system för fasta tjänster samt karriärplanering och ökad mångfald, och för antagande av principer och praxis för öppen forskning, inbegripet det europeiska öppna forskningsmolnet och infrastrukturerna för publicering av material med öppen tillgång, kunskapsutbyte och datadelning samt öppet samarbete,
- o) främja godkännandet av den europeiska stadgan för forskare och riktlinjer för rekrytering av forskare¹¹, och mekanismerna för deras genomförande, inbegripet den personalpolitiska strategin för forskare (HSR4R) och Euraxess, [PLATSHÅLLARE och den framtida kompetensplattformen för det europeiska forskningsområdet], som syftar till att främja praxis när det gäller karriärutveckling inom europeisk forskning, som kan tillämpas på olika karriärvägar,

¹¹ 2005/251/EG

- p) uppmuntra till full användning av EU:s kapacitet för framstående forskning och innovation i sektorerna för högre utbildning och forskning, och stödja högkvalificerade och konkurrenskraftiga europeiska forskare, ökad spetsforskningskompetens och stärkt kunskapsöverföring och innovationskapacitet i Europa genom närmare kopplingar till Horisont Europa, samt karriäroperabilitet över gränser, områden och sektorer,
- q) bidra till att identifiera hindren för ett fullständigt utnyttjande av potentialen hos initiativet Europauniversitet och, i största möjliga utsträckning, lägga fram lösningar, som skulle gynna hela systemet för högre utbildning, för beaktande på juridiskt ansvarig beslutsfattande nivå,
- r) fungera som förebilder för omvandlingen av den europeiska högre utbildningen, för det fortsatta genomförandet av de viktigaste Bolognaåtagandena, inbegripet automatiskt erkännande av kvalifikationer och studieperioder utomlands, samt som en bro mellan det europeiska området för utbildning och det europeiska forskningsområdet, i full synergi med det europeiska området för högre utbildning,
- s) bidra till att öka excellensen inom forskning och kvaliteten inom utbildningen, även internationellt, och därigenom bidra till den europeiska sektorn för högre utbildnings konkurrenskraft i den globala kapplöpningen om talanger, bland annat genom internationalisering av lärosäten, samarbete för att lösa globala utmaningar, främjande av grundläggande akademiska värderingar samt gemensamma europeiska värderingar, samarbete för att bekämpa utländsk inblandning, reform av system för bedömning av forskning och karriärer samt skydd av forskningsresultat och immateriella tillgångar i enlighet med principerna om öppen tillgång och öppna data på EU-nivå,

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT, MED FULLSTÄNDIGT BEAKTANDE AV SUBSIDIARITETSPRINCIPEN, INSTITUTIONELLT OBEROENDE OCH AKADEMISK FRIHET OCH I ENLIGHET MED NATIONELLA FÖRHÅLLANDEN,

32. fullt ut utnyttja potentialen hos alla tillgängliga finansieringsmekanismer på regional, nationell och europeisk nivå, inbegripet de nya möjligheterna inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens, de europeiska struktur- och investeringsfonderna, Horisont Europa och InvestEU, i syfte att stärka kopplingarna mellan utbildning, forskning och innovation, för att stödja initiativet Europauniversitet,
33. sträva efter att, där så är möjligt, hitta samfinansieringsmekanismer för lärosäten som deltar i initiativet Europauniversitet, på grundval av deras grundläggande och resultatbaserade finansiering eller särskilda finansieringsprogram, eller strategiska fonder,
34. stödja kapacitetsuppbyggnad i regioner med lägre forsknings- och innovationsintensitet, och därmed på sikt bidra till att minska forsknings- och innovationsklyftan samt regionala skillnader i tillgången till högre utbildning, stärka spetskompetensen och främja ett mer representativt deltagande av lärosäten även i framtida allianser,
35. samarbeta på internationell, nationell och regional nivå samt mellan regeringar och institutioner för att identifiera och, vid behov, undanröja hindren för mer kompatibla system för högre utbildning och för närmare strategiska allianser mellan lärosäten, med utgångspunkt i det omfattande arbete som redan har utvecklats genom det europeiska området för utbildning, det europeiska området för högre utbildning och det europeiska forskningsområdet,

36. fullt ut utnyttja stödåtgärder såsom det europeiska studentkortet, automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer¹² och studieperioder utomlands inom studie- och utbildningsprogram, inbegripet på digital väg, för att undanröja hinder för rörlighet och karriärutveckling,
37. identifiera och, vid behov, undanröja hinder för ett europeiskt förfarande för kvalitetssäkring av gemensamma program, genom att stärka de institutionella kopplingarna och förfarandena mellan de organisationer för utvärdering, ackreditering och kvalitetssäkring som är registrerade i det europeiska registret för kvalitetssäkring av högre utbildning, i syfte att hitta metoder för automatiskt ömsesidigt erkännande, samt genom att underlätta genomförandet av kvalitetssäkringsförfaranden och uppmuntra gemensam utvärdering och ackreditering av utbildningar,
38. försvara och främja akademisk frihet och institutionellt oberoende som en central princip för ett välfungerande kvalitetsbaserat och dynamiskt system för högre utbildning, i linje med de åtaganden som gjorts av ministrarna med ansvar för högre utbildning inom det europeiska området för högre utbildning och forskningsministrarna¹³,

¹² I linje med rådets rekommendation av den 26 november 2018 om att främja automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer inom högre utbildning och gymnasial utbildning samt resultat av studieperioder utomlands, EUT C 444, 10.12.2018, s. 1, och i linje med principerna i Lissabonkonventionen.

¹³ Uttalande om akademisk frihet, fogat till Romkommunikén, antagen den 19 november 2020 vid ministerkonferensen för det europeiska området för högre utbildning, och i Bonndeclarationen av den 20 oktober 2020.

UPPMANAR KOMMISSIONEN OCH MEDLEMSSTATERNA ATT, I ENLIGHET MED SINA RESPEKTIVE BEFOGENHETER OCH MED FULLSTÄNDIGT BEAKTANDE AV SUBSIDIARITETSPRINCIPEN,

39. fortsätta att främja inrättandet av framstående, flexibla, diversifierade, allmänt geografiskt balanserade och hållbara alliansmodeller som är kopplade till lokala och regionala ekosystem och som uppmuntrar utbildning, forskning, innovation och kreativitet samt utveckling av god praxis för samarbete som kan inspirera andra lärosäten, som syftar till sömlös och balanserad rörlighet för studenter, lärare och personal och kompetensrörlighet samt öppen rekrytering och mer attraktiva karriär- och arbetsvillkor för forskare och personal,
40. säkerställa expansion, bland annat genom att göra det möjligt för Europauniversiteten att utbyta god praxis och erfarenheter med alla lärosäten i hela Europa, och se till att de reformer, resultat och innovationer som Europauniversiteten genererar är fullt tillgängliga för dem som inte deltar i dessa allianser, samtidigt som man värdesätter erfarenheterna från andra internationella samarbetsinitiativ,
41. gemensamt utforska vilka åtgärder som krävs för att göra det möjligt att testa användningen av mikromeriter inom högre utbildning för att bidra till att bredda möjligheterna till lärande och stärka lärosätenas roll i det livslånga lärandet,
42. stödja Europauniversiteten, samtidigt som deras institutionella oberoende respekteras, för att skapa kapacitet och lämpliga miljöer för att främja hållbara moderna infrastrukturer och karriärvägar samt attraktiva arbetsvillkor och främja kompetensrörlighet bland alla partner,

43. skapa starkare synergier mellan dimensionen för högre utbildning inom det europeiska området för utbildning, det europeiska forskningsområdet och det europeiska området för högre utbildning; Europauniversiteten kan bidra till att skapa viktiga förbindelser med deras forskningsbaserade och problembaserade inlärnings- och undervisningsmetoder,
44. överväga mer hållbara finansieringsinstrument för Europauniversiteten, bland annat genom att utnyttja synergier mellan regionala och nationella system och europeiska system, så att de kan förverkliga sin ambitiösa strategi, vilket kräver strukturella och institutionella förändringar; för att kunna uppnå initiativets ambitiösa mål kommer det att krävas en ändamålsenlig finansiering för varje allians, även för de allianser som redan valts ut, samtidigt som man tar hänsyn till mångfalden av samarbetsmodeller och de många olika nationella och regionala finansieringssystemen,
45. främja utveckling och användning av innovativa, effektiva och inkluderande metoder för lärande, undervisning, öppen forskning och öppen utbildning samt förenklade administrativa förfaranden genom att stödja Europauniversiteten i samband med utformningen och genomförandet av strategier för digital infrastruktur och it-verktyg,
46. stödja Europauniversiteten när det gäller att uppnå det ambitiösa målet att 50 % av studenterna ska vara utbytesstudenter¹⁴, med fokus på balanserade program för fysisk, virtuell eller blandad rörlighet och kompetenscirkulation, och erkänna att fysisk rörlighet är en prioritering och inte kan ersättas av andra former av rörlighet som har kompletterande roller,
47. säkerställa att initiativet bygger på inkludering och spetskompetens och är öppet för alla typer av lärosäten och för alla studenter, lärare, personal och forskare och främjar användning av gemensam och delad infrastruktur och utrustning samt gemensamma och delade anläggningar,

¹⁴ Europeiska kommissionen. (2020). Guide till programmet Erasmus+. Version 3 (2020): 25.8.2020, s. 132, finns tillgänglig på: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/default/files/erasmus_programme_guide_2020_v3_sv.pdf

48. regelbundet och gemensamt övervaka¹⁵ läget för de 41 allianserna inom initiativet Europauniversitet, och eventuella ytterligare allianser, i nära samarbete med Europauniversiteten och alla berörda parter för att dokumentera uppnådda resultat och effekter på utbildnings- och forskningsdimensionen samt på samhället, och identifiera hinder, brister, utmaningar och möjliga lösningar för att säkerställa att deras gränsöverskridande verksamhet fungerar och genomförs på ett smidigt sätt,
49. anordna kontinuerliga utbyten mellan Europeiska kommissionen, medlemsstaterna, Europauniversiteten och den särskilda gruppen bestående av experter från medlemsstaterna och andra berörda parter för att övervaka framstegen, diskutera och ta itu med befintliga hinder för samarbete samt utveckla lösningar och införa dem,
50. uppmuntra lärosäten att göra kontinuerliga förändringar för att på bästa sätt genomföra sina uppdrag inom utbildning, forskning, innovation och samhällstjänster i det europeiska området för utbildning och det europeiska forskningsområdet i fullständig synergi med det europeiska området för högre utbildning,
51. stödja ett hållbart samarbete mellan lärosäten på europeisk nivå som förverkligar målen för både det europeiska området för utbildning, det europeiska forskningsområdet och det europeiska området för högre utbildning och stärker Europauniversitetens konkurrenskraft i ett internationellt sammanhang och i den globala konkurrensen om att locka till sig och behålla kompetenta personer samt gör det möjligt för dem att ansluta sig till lokala och regionala ekosystem,
52. stödja och uppmuntra Europauniversiteten att öka studenternas och personalens deltagande i allianserna, vilket är avgörande för att initiativet ska bli framgångsrikt, utvecklas och genomföras, särskilt genom att inkludera dem i respektive förvaltningsstruktur,

¹⁵ Medlemsstaterna och Europeiska kommissionen (GD EAC och GD RTD).

53. inom ramen för det europeiska området för utbildning och med full respekt för de nationella och regionala systemen för högre utbildning från och med 2022 utarbeta tydliga förslag i samarbete med relevanta nationella och regionala myndigheter för högre utbildning, lärosäten och berörda parter för att vid behov bidra till att undanröja hindren för samarbete på europeisk nivå, genom att till exempel undersöka behovet av och möjligheten att införa gemensamma europeiska examina inom ramen för allianserna av Europauniversitet och genom att främja ytterligare europeiskt samarbete om kvalitetssäkring och automatiskt ömsesidigt erkännande inom högre utbildning,

UPPMANAR KOMMISSIONEN ATT, I ENLIGHET MED SINA BEFOGENHETER OCH MED FULL HÄNSYN TILL SUBSIDIARITETSPRINCIPEN,

54. Före utgången av 2021 informera om de viktigaste resultaten av halvtidsöversynen av de första allianserna i syfte att vidareutveckla Europauniversiteten och utnyttja deras fulla och ambitiösa potential,
55. stödja utvecklingen av Europauniversitet som ”testbäddar” för interoperabilitet och främjande av samarbete mellan medlemsstaterna när det gäller europeisk forskning, undervisning och karriärutveckling för personal, inbegripet möjligheten att tillämpa en stegvis strategi för gemensamma rekryteringssystem för att åstadkomma en effektiv kompetenscirkulation och fri rörlighet för kunskap i Europa; syftet är att göra det mer attraktivt med en europeisk akademisk karriär eller forskarkarriär med hänsyn till subsidiaritetsprincipen och lärosätenas självständighet samt med respekt för skillnaderna mellan nationella och regionala arbetsmarknadssystem,
56. utarbeta riktlinjer för hur man genom EU:s program, fonder och finansieringsinstrument i överensstämmelse med målen skulle kunna komplettera stödet till Europauniversiteten och andra typer av allianser mellan lärosäten på ett enklare och mer rationellt sätt, med en sund budget och under en längre, fastställd period, samtidigt som man främjar synergier,

57. behålla framgångsrika nedifrån och upp-baserade, inkluderande, spetskompetensbaserade och geografiskt balanserade strategier i Erasmus+-programmet 2021–2027 med stöd av Horisont Europa och ge alla typer av lärosäten, däribland gränsöverskridande samarbeten och andra internationella samarbetsinitiativ, möjlighet att utveckla ambitiösa Europauniversitet, prova olika samarbetsmodeller och vara tematiskt öppna,
58. uppmuntra Europauniversitet att på bästa sätt utnyttja politik och initiativ som hjälper dem att bli mer innovativa och entreprenörsinriktade, t.ex. HEInnovate och InvestEU, och främja samarbete med Horisont Europa för att skapa synergieffekter och undvika dubbelarbete,
59. stödja system för aktivt utbyte mellan den akademiska världen och näringslivet, eftersom direkta kontakter dem emellan skulle ge ett mervärde och bättre tillgodose arbetsmarknadens behov,
60. överväga att använda de befintliga onlineplattformarna för att främja och stödja Europauniversiteten och möjliggöra utbyte av bästa praxis och erfarenheter,
61. fortsätta det nära samarbetet med medlemsstaterna och regelbundet informera rådet om hur initiativet utvecklas i samskapandeprocessen och vidareutvecklingen av Europauniversiteten, särskilt genom programkommittén för Erasmus+ och programkommittén för Horisont Europa, inbegripet konfigurationen för att bredda deltagandet och förstärka det europeiska forskningsområdet, samt genom den särskilda gruppen bestående av experter och det europeiska forskningsområdets forum för omställning.

POLITISK BAKGRUND

1. Rådets slutsatser om en ny EU-agenda för högre utbildning (20 november 2017).
2. Europeiska rådets slutsatser (14 december 2017).
3. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om handlingsplanen för digital utbildning (17 januari 2018).
4. Rådets slutsatser om vägen mot en vision om ett europeiskt område för utbildning (22 maj 2018).
5. Europeiska rådets slutsatser (28 juni 2018).
6. Rådets rekommendation om att främja automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer inom högre utbildning och gymnasial utbildning samt resultat av studieperioder utomlands (26 november 2018).
7. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén *Samordnad plan om artificiell intelligens* (7 december 2018).
8. Rådets slutsatser – Mot ett hållbarare EU 2030 (9 april 2019).

9. Rådets slutsatser om framtiden för ett starkt digitaliserat Europa efter 2020: främjande av digital och ekonomisk konkurrenskraft i unionen och digital sammanhållning (7 juni 2019).
10. Europeiska rådet: En ny strategisk agenda 2019–2024 (20 juni 2019).
11. Rådets slutsatser om vikten av politik för livslångt lärande för att stärka samhällen så de kan hantera den tekniska och gröna omställningen till stöd för en hållbar tillväxt för alla (8 november 2019).
12. Rådets resolution om vidareutveckling av det europeiska området för utbildning som stöd för framtidsorienterade utbildningssystem (8 november 2019).
13. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén *Den europeiska gröna given* (11 december 2019).
14. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén *Ett starkt socialt Europa för rättvisa omställningar* (14 januari 2020).
15. Rådets resolution om utbildning i den europeiska planeringsterminen: säkerställande av väl underbyggda debatter om reformer och investeringar (27 februari 2020).
16. Rådets slutsatser om arbetet med att motverka covid-19-krisen på utbildningsområdet (16 juni 2020).
17. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén *Den europeiska kompetensagendan för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft* (1 juli 2020).

18. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén *Handlingsplan för digital utbildning 2021–2027 – Ställa om utbildningen till den digitala tidsåldern* (30 september 2020).
19. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om att förverkliga det europeiska området för utbildning senast 2025 (30 september 2020).
20. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén *En ny era för det europeiska forskningsområdet* (1 oktober 2020).
21. Romkommunikén som antogs vid ministerkonferensen om det europeiska området för högre utbildning (19 november 2020).
22. Rådets slutsatser om digital utbildning i Europas kunskaps samhällen (24 november 2020).
23. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén *Handlingsplan för integration och inkludering för 2021–2027* (24 november 2020).
24. Rådets slutsatser om det nya europeiska forskningsområdet (1 december 2020).
25. Rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030) (18 februari 2021).
26. [Platshållare: Rådets Slutsatser om en fördjupning av det europeiska forskningsområdet: att skapa attraktiva och hållbara karriärer och arbetsvillkor för forskare och göra kompetenscirkulation till ett faktum (xx maj 2021).]